

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

DKK-1.423.5.2020.ES

Warszawa, 13 sierpnia 2020 r.

DECYZJA nr DKK - 149/2020

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 1076 i 1086), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Shell Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wydaje zgodę na dokonanie koncentracji**, polegającej na nabyciu przez Shell Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie części mienia Elbah II sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu, na zasadach określonych we wniosku.

UZASADNIENIE

W dniu 29 maja 2020 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes Urzędu” lub „organ antymonopolowy”) wszczął na wniosek Shell Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej „Shell Polska” lub „Zgłaszający”), postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, polegającej na nabyciu przez Shell Polska części mienia Elbah II sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu (dalej „Elbah II”).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki, uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 1076 i 1086 - dalej „ustawa o ochronie konkurencji” lub „ustawa antymonopolowa”), przy czym łączny obrót na

- terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tych przedsiębiorców przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy antymonopolowej,
- nabycie przez przedsiębiorcę części mienia innego przedsiębiorcy jest jednym ze sposobów koncentracji określonym w art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy antymonopolowej, przy czym obrót realizowany przez nabywane mienie w każdym z dwóch lat poprzedzających zgłoszenie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 10 mln euro,
 - w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wyłączających obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, wymienionych w art. 14 ustawy antymonopolowej,
- zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w niniejszej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 i 695), Prezes Urzędu zawiadomił Shell Polska pismem z 5 czerwca 2020 r.

Uczestnicy koncentracji

Spółka aktywna

Shell Polska jest spółką z Grupy Shell kontrolowanej przez spółkę holdingową Royal Dutch Shell plc z siedzibą w Hadze (Holandia) (dalej „Grupa Shell”). Grupa Shell prowadzi na świecie działalność w zakresie wydobycia, produkcji i sprzedaży ropy naftowej i gazu ziemnego, produkcji i sprzedaży produktów naftowych oraz chemikaliów, produkcji energii ze źródeł konwencjonalnych oraz ze źródeł odnawialnych. Głównym przedmiotem działalności Shell Polska jest detaliczna i hurtowa sprzedaż paliw do pojazdów silnikowych. Grupa Shell zarządza w Polsce siecią ok. 415 stacji paliw.

Oprócz Zgłaszającego, Grupa Shell w Polsce posiada jedną spółkę zależną, tj. Shell Energy Retail Poland sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, która świadczy usługi doradcze w zakresie informatyki i oprogramowania.

Obrót światowy Grupy Shell wyniósł w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] euro, w tym na terytorium RP ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] euro.

Spółka pasywna

Podstawowa działalność **Elbah II** obejmuje sprzedaż paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw, zlokalizowanych na terenie woj. śląskiego. Elbah II jest spółką kontrolowaną przez pana Sławomira Sosnę. Nabywane mienie Elbah II obejmuje prawa do nieruchomości

zabudowanych obiektami stacji paliw wraz z wyposażeniem tych stacji. W szczególności Shell Polska nabędzie prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych obiektami stacji paliw wraz z infrastrukturą towarzyszącą, tj.:

- a) prawa własności nieruchomości położonej w Bytomiu przy ul. Żołnierskiej 121 (dalej również jako „Stacja Paliw w Bytomiu I”),
- b) prawa własności nieruchomości położonej w Bytomiu przy ul. Żołnierskiej 124 (dalej również jako „Stacja Paliw w Bytomiu II”),
- c) prawa własności nieruchomości położonej w Miasteczku Śląskim przy ul. Woźnickiej 75 (dalej również jako „Stacja Paliw w Miasteczku Śląskim”),
- d) prawa własności nieruchomości gruntowej położonej w Częstochowie przy ul. Głównej 114 oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej przy ul. Głównej 114 wraz z **[tajemnica przedsiębiorstwa]** (dalej również jako „Stacja Paliw w Częstochowie”).

Obrót wygenerowany przez nabywane od Elbah II stacje paliw w 2019 r. wyniósł ok. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** euro.

Opis i przyczyny koncentracji

Koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy antymonopolowej i polega na nabyciu przez Shell Polska części mienia Elbah II. Podstawą zgłoszenia planowanej koncentracji jest List intencyjny z **[tajemnica przedsiębiorstwa]** oraz Umowa przedwstępna sprzedaży z **[tajemnica przedsiębiorstwa]**.

Jak wskazał Zgłaszający, nabycie sieci stacji paliw od Elbah II pozwoli Shell Polska na **[tajemnica przedsiębiorstwa]**.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

W myśl art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Rynki właściwe w sprawie

Wspólnym rynkiem produktowym, na którym działają uczestnicy koncentracji jest rynek detalicznej sprzedaży paliw płynnych realizowanej przez stacje paliw. Takie przyjęcie rynku właściwego produktowo wynika zarówno z dotychczasowego orzecznictwa Prezesa Urzędu, jak i Komisji Europejskiej¹, która stoi na stanowisku, że rynek detalicznej sprzedaży paliw nie podlega dalszej segmentacji, pomimo tego, iż różne rodzaje paliw (np. benzyna, olej napędowy) nie są produktami substytucyjnymi. Substytucyjność ta istnieje jednak po stronie podaży, ponieważ różne rodzaje paliw są najczęściej sprzedawane przez te same podmioty na stacjach benzynowych, co wynika z założenia, aby na danej stacji był jak największy wybór paliw, umożliwiający obsługę jak największej liczby klientów. Analogiczne stanowisko w tym względzie prezentuje Zgłaszający.

W dotychczasowym orzecznictwie Prezesa Urzędu rynki właściwe w aspekcie geograficznym dla detalicznej sprzedaży paliw określane były jako rynki lokalne, których zasięg (tj. teren, jaki obejmują) „powinien być co do zasady ustalany indywidualnie, gdyż zależy on w dużej mierze od wielorakich czynników²”. W ocenie organu antymonopolowego (decyzja nr DKK-103/2019), zasięg geograficzny rynku detalicznej sprzedaży paliw zależy od miejsca, w którym znajduje się stacja. Co do zasady, detaliczne rynki sprzedaży paliw są rynkami lokalnymi. Wynika to przede wszystkim z zachowania samych konsumentów, którzy zakupy produktów, w szczególności tych o mniejszej wartości, realizują lokalnie. W przypadku miast analiza sytuacji konkurencyjnej powinna być oceniana w dwóch wariantach - do 2,5 km i do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych, co w praktyce w przypadku mniejszych miast obejmuje cały ich obszar, a nawet okolice. Takie ujęcie rynku, w ocenie Prezesa Urzędu, wynika m.in. z faktu, iż czynnikiem decydującym o wyborze przez konsumenta określonej stacji paliw jest jej położenie w pobliżu miejsca zamieszkania lub pracy. Ponadto wąski zasięg rynku lokalnego wynika z faktu, że nabywcy paliwa nie są skłonni - w dużym mieście, gdzie mają do wyboru większą liczbę stacji paliw (duże nasycenie rynku) - do pokonywania większych odległości tylko w celu zakupu paliwa.

W niniejszej sprawie działalność uczestników koncentracji w zakresie detalicznej sprzedaży paliw pokrywa się na terenie miasta Częstochowa i Bytom.

¹ np. decyzje Prezesa Urzędu nr DOK-148/2005, RWR-04/2008, oraz decyzje KE w sprawie M.4723 - ENI/Exxon Mobil i M.5637 - Motor Oil (Hellas) Corinth Refineries/Shell Overseas Holdings

² decyzja Prezesa Urzędu nr DPI-36/2003

Zgłaszający wskazał, że Stacja Paliw w Częstochowie przy ul. Głównej 114 jest stacją o charakterze miejskim, oddaloną od centrum Częstochowy o ok. 4 km. W jej bezpośrednim sąsiedztwie przeważa niska zabudowa, stanowiąca w głównej mierze jednorodzinne budynki mieszkalne. Z uwagi na takie jej położenie rynek geograficzny w ocenie Shell Polska obejmować powinien obszar wyznaczony promieniem do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od ul. Głównej 114, przy której położona jest Stacja Paliw w Częstochowie. Określając w powyższy sposób właściwy rynek geograficzny Zgłaszający kierował się przede wszystkim dotychczasową linią orzeczniczą Prezesa Urzędu prezentującą pogląd, że odcinek o długości 5 km jest maksymalnym, jaki należy brać pod uwagę w warunkach miejskich³.

Z kolei Stacje Paliw w Bytomiu przy ul. Żołnierskiej 121 i 124 są stacjami o charakterze tranzytowym, położonymi po dwóch stronach drogi krajowej nr 78. Rynkiem właściwym geograficznie dla tych stacji paliw, pomimo, iż formalnie znajdują się one w granicach administracyjnych Bytomia, jest zdaniem Zgłaszającego obszar przy drodze krajowej nr 78 między miastem Tarnowskie Góry a miastem Gliwice wraz z obszarem tychże miast (przez które przebiega droga krajowa nr 78), w tym obszar węzłów komunikacyjnych (skrzyżowań) łączących autostradę A1 z drogą krajową nr 78 (na ww. odcinku). W ocenie Zgłaszającego wyznaczenie rynku w aspekcie geograficznym w sposób wskazany powyżej wynika przede wszystkim z uwarunkowań komunikacyjnych obu stacji. Analiza przebiegu drogi krajowej nr 78, przy jednoczesnym uwzględnieniu topografii drogowej tej części woj. śląskiego prowadzi do wniosku, że potencjalnymi klientami Stacji Paliw w Bytomiu I i II są w głównej mierze osoby podróżujące na odcinku Gliwice – Tarnowskie Góry. Jednocześnie potencjalni klienci tych Stacji podróżujący na odcinku Gliwice – Tarnowskie Góry mają możliwość zakupu paliwa zarówno w Gliwicach, jak i w Tarnowskich Górach. Z uwagi na gęstą siatkę lokalnych połączeń drogowych w tej części Polski, w ocenie Zgłaszającego należy przyjąć, iż podróżni, których zamiarem nie jest przejazd na całym odcinku Gliwice – Tarnowskie Góry – wybierają inną, krótszą drogę. Natomiast podróżni przemierzający się na dłuższych odcinkach w głąb Polski lub woj. śląskiego, korzystają ze znacznie wygodniejszych i szybszych dróg – autostrad A1 i A4, niż jednopasmowa droga krajowa nr 78. Wyznaczony przez Zgłaszającego obszar odpowiada również badaniu przeprowadzonemu przez Prezesa Urzędu w ramach postępowania zakończonego decyzją nr DKK-103/2019 r. z 15 maja 2019 r., z którego wynika, że podmioty działające na rynku detalicznej sprzedaży paliw, jako obszar działania stacji o charakterze tranzytowym wskazywały obszar do 20 km.

³ Np. decyzja Prezesa Urzędu nr DKK-121/2019 z 4 czerwca 2019 r.

W odniesieniu do Stacji Paliw w Miasteczku Śląskim Zgłaszający wskazał, że nie jest możliwe jednoznaczne określenie charakteru tej stacji. Wynika to z faktu, że Miasteczko Śląskie, w granicach administracyjnych którego posadowiona jest ta stacja, jest stosunkowo niewielkim miastem zamieszkałym przez ok. 7,5 tys. osób. Powyższe, w połączeniu z bezpośrednim sąsiedztwem blisko dziesięciokrotnie większego ośrodka miejskiego, jakim są oddalone o 5 km Tarnowskie Góry powoduje, że również w Tarnowskich Górach przypada część aktywności mieszkańców Miasteczka Śląskiego. Analiza rynku właściwego w aspekcie geograficznym powinna być w tym przypadku dokonana w dwóch wariantach, tj. ściśle lokalnym – wyznaczonym promieniem 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od Stacji Paliw w Miasteczku Śląskim, co w praktyce obejmie w całości obszar Miasteczka Śląskiego, oraz poszerzonym – wyznaczonym promieniem 10 km jazdy samochodem po drogach publicznych od Stacji Paliw w Miasteczku Śląskim w kierunku Tarnowskich Gór, co w praktyce obejmie w całości obszar Miasteczka Śląskiego oraz znaczną część Tarnowskich Gór, w tym ich ściśle śródmieście. W ocenie Zgłaszającego jednak nawet przy takim wariantowym wyznaczeniu rynku w wymiarze geograficznym, nie występuje wspólny rynek z uwagi na brak stacji paliw należącej do Shell Polska zarówno w wariantcie rynku ściśle lokalnego, tj. wyznaczonego promieniem 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych, jak i rynku poszerzonym, tj. wyznaczonym odpowiednio promieniem 10 km. Zgłaszający wskazał, że poprzez nabycie Stacji Paliw w Miasteczku Śląskim Shell Polska rozpocznie działalność na rynku, na którym nie była dotychczas obecna.

W ocenie Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie kwestia zdefiniowania rynku właściwego w aspekcie geograficznym dla Stacji Paliw w Miasteczku Śląskim nie wymaga ostatecznego rozstrzygnięcia, bowiem bez względu na to, czy przyjmie się dotychczasowy sposób definiowania przez Prezesa Urzędu rynków sprzedaży paliw na stacjach w wariantcie lokalnym uwzględniającym odpowiednio promień do 2,5 km i do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od przejmowanej stacji paliw, czy też sugerowany przez Zgłaszającego wariantowo określony rynek geograficzny wyznaczony promieniem do 10 km, lokalny rynek Miasteczka Śląskiego w każdym z tych wariantów, nie jest rynkiem wspólnym.

W odniesieniu do Stacji Paliw w Częstochowie w ocenie Prezesa Urzędu, podobnie jak w przypadku Stacji Paliw w Miasteczku Śląskim, zasadna jest analiza sytuacji konkurencyjnej w sposób wariantowy uwzględniający obszar wyznaczony zarówno promieniem do 2,5 km, jak i do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od tej stacji. Natomiast w przypadku dwóch Stacji Paliw w Bytomiu, z uwagi na ich położenie przy drodze krajowej nr 78, analiza

sytuacji konkurencyjnej powinna objąć obszar wyznaczony promieniem do 10 km i do 20 km jazdy samochodem po drogach publicznych od przejmowanych stacji paliw.

Mając powyższe na względzie Prezes Urzędu ustalił, że działalność uczestników koncentracji pokrywa się na rynkach lokalnych detalicznej sprzedaży paliw obejmujących:

1. obszar w promieniu do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od przejmowanej od Elbah II Stacji Paliw w Częstochowie przy ul. Głównej 114, gdzie łączny udział uczestników koncentracji w 2019 r. wyniósł ok. **[20-30]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[30-40]** % w ujęciu wartościowym, w tym udział Shell Polska wyniósł odpowiednio ok. **[10-15]** %, zaś udział Elbah II ok. **[15-20]** % w obu ujęciach,
2. obszar w promieniu do 10 km jazdy samochodem po drogach publicznych od przejmowanych od Elbah II Stacji Paliw zlokalizowanych w Bytomiu przy ul. Żołnierskiej 121 i 124 (stacje w Bytomiu są położone po przeciwnych stronach drogi krajowej 78), gdzie łączny udział uczestników koncentracji w 2019 r. wyniósł ok. **[15-20]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[15-20]** % w ujęciu wartościowym, w tym udział Shell Polska wyniósł odpowiednio ok. **[1-5]** %, zaś udział Elbah II ok. **[10-15]** %,
3. obszar w promieniu do 20 km jazdy samochodem po drogach publicznych od przejmowanych od Elbah II Stacji Paliw w Bytomiu przy ul. Żołnierskiej 121 i 124, gdzie łączny udział uczestników koncentracji w 2019 r. wyniósł ok. **[10-15]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[10-15]** % w ujęciu wartościowym, w tym udział Shell Polska wyniósł odpowiednio ok. **[5-10]** % w obu ujęciach, zaś udział Elbah II ok. **[1-5]** % w obu ujęciach.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 367):

- a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **horyzontalnym**, jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%,
- b) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **wertykalnym**, jest każdy rynek właściwy, jeżeli działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji i jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży

- (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (rynek powiązany wertykalnie), oraz udział przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na którymkolwiek z tych rynków przekracza 30 %, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami,
- c) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **konglomeratowym**, jest każdy rynek produktowy, na którym między uczestnikami koncentracji nie istnieją żadne powiązania horyzontalne i wertykalne, oraz w którym którykolwiek z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym obejmującym terytorium Polski lub jego część.

Mając na względzie definicję rynku właściwego oraz ww. kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, organ antymonopolowy uznał, iż:

Ad. a) W przedmiotowej sprawie występują rynki, na które koncentracja wywiera wpływ *w układzie horyzontalnym*

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż niniejsza koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na lokalny rynek detalicznej sprzedaży paliw wyznaczony promieniem do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od przejmowanej od Elbah II Stacji Paliw w Częstochowie przy ul. Głównej 114. Na tak wyznaczonym rynku działa jedna stacja paliw należąca do Shell Polska zlokalizowana przy ul. Okulickiego 20/22. Łączny udział uczestników koncentracji w 2019 r. wyniósł ok. [20-30] % w ujęciu ilościowym i ok. [30-40] % w ujęciu wartościowym, w tym udział Shell Polska wyniósł odpowiednio ok. [10-15] %, zaś udział Elbah II ok. [15-20] % w obu ujęciach. Największym konkurentem Shell Polska na tym rynku jest PKN Orlen S.A. prowadząca działalność poprzez trzy stacje zlokalizowane przy ul. Barbary 105, Św. Rocha 215 i Jagiellońskiej 113, przy czym udział tych trzech stacji wynoszący ok. [30-40] % w ujęciu ilościowym i wartościowym, równoważy udział Shell Polska i Elbah II po koncentracji. Poza ww. stacjami działają na tym rynku stacje paliw należące do Circle K Polska sp. z o.o. przy ul. Jagiellońskiej 76 z ok. [5-10] % udziałem w rynku w ujęciu ilościowym i wartościowym, Amic Polska sp. z o.o. przy ul. Okulickiego 62/68 z ok. [5-10] % udziałem w rynku w ujęciu ilościowym i wartościowym oraz BP Europa SE, oddział w Polsce, przy ul. Jana Pawła II 103/109 z ok. [15-20] % udziałem w rynku w ujęciu ilościowym

i wartościowym. W 2019 r. działała na tym rynku jeszcze jedna stacja paliw przy ul. Torowej 3 (z ok. [1-5] % udziałem w rynku w ujęciu ilościowym i wartościowym), która została zamknięta.

Wskazać w tym miejscu należy, że w wariancie rynku geograficznego wyznaczonego promieniem do 2,5 km jazdy samochodem od Stacji Paliw w Częstochowie przy ul. Głównej 114 Shell Polska nie posiada żadnej stacji, wobec tego rynek w tym wariancie nie jest rynkiem wspólnym dla uczestników koncentracji. Działa bowiem na nim tylko przejmowana od Elbah II Stacja Paliw w Częstochowie, jej udział w tak wyznaczonym rynku wyniósł ok. [50-60] % w ujęciu ilościowym i ok. [50-60] % w ujęciu wartościowym. Jej jedynym konkurentem na tym rynku była stacja należąca do PKN Orlen S.A. z udziałem na poziomie ok. [30-40] % w ujęciu ilościowym i wartościowym. W 2019 r. działała tu jeszcze jedna stacja przy ul. Torowej 3 (z ok. [1-5] % udziałem w rynku w ujęciu ilościowym i wartościowym), ale została zamknięta.

Ad. b) W przedmiotowej sprawie nie występują rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ **w układzie wertykalnym**

Pomiędzy uczestnikami koncentracji zachodzą relacje typu dostawca–odbiorca w zakresie hurtowej sprzedaży paliw silnikowych (benzyny i oleju napędowego). Zgodnie z orzecznictwem Prezesa Urzędu rynkiem właściwym geograficznie dla hurtowej sprzedaży paliw silnikowych jest rynek krajowy⁴. Jednakże zarówno udział Zgłaszającego po stronie podaźowej (poniżej [5-10] %), jak i stacji nabywanych od Elbah II po stronie popytowej tego rynku (poniżej [1-5] %) nie przekraczają 30%.

Ad. c) W niniejszej sprawie wstępują rynki, na które koncentracja wywiera wpływ **w układzie konglomeratowym**

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, że przejmowana od Elbah II Stacja Paliw w Miasteczku Śląskim posiada udział przekraczający 40% w lokalnym rynku detalicznej sprzedaży paliw płynnych obejmującym obszar w promieniu do 2,5 km i promieniu do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od tej stacji. Natomiast Stacja Paliw w Częstochowie posiada ponad 40% udział w lokalnym rynku detalicznej sprzedaży paliw

⁴ np. decyzja Prezesa Urzędu nr DOK-85/2007 z 27 czerwca 2007 r., nr DOK-6/2010 z 16 lipca 2010 r.

płynnych obejmującym obszar w promieniu do 2,5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od tej stacji.

W ocenie organu antymonopolowego w przypadku Shell Polska może również wystąpić szereg lokalnych rynków detalicznej sprzedaży paliw płynnych, na których ten przedsiębiorca posiada udział przekraczający 40%. Jednakże z uwagi na lokalny charakter tych rynków brak jest podstaw, aby przypuszczać, że Shell Polska będzie wykorzystywać swoją silną pozycję na tych rynkach do wpływania na rynki, których dotyczy niniejsza koncentracja.

Ocena skutków planowanej koncentracji

Rodzaj decyzji Prezesa Urzędu w postępowaniach antymonopolowych w sprawach koncentracji jest uzależniony od tego, czy koncentracja prowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji, czy też do takiego istotnego ograniczenia nie prowadzi. Jeżeli w wyniku koncentracji konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej, Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na jej dokonanie (art. 18 ustawy antymonopolowej). Jeżeli natomiast w wyniku koncentracji dochodzi do istotnego ograniczenia konkurencji, ale istnieje możliwość zniwelowania tego negatywnego wpływu poprzez nałożenie określonych zobowiązań na stronę (strony) postępowania i te zobowiązania strona (strony) przyjmie, Prezes Urzędu wydaje tzw. decyzję warunkową (art. 19 ustawy o ochronie konkurencji). W przypadku natomiast, kiedy koncentracja prowadzi do istotnego ograniczenia konkurencji i brak jest możliwości zniwelowania tego negatywnego wpływu poprzez nałożenie określonych zobowiązań na stronę (strony) postępowania lub strona (strony) nie chce przyjąć takich zobowiązań, Prezes Urzędu zobligowany jest generalnie do wydania decyzji zakazującej dokonania koncentracji (art. 20 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji). Wyjątkiem będzie sytuacja, kiedy taka koncentracja spełnia przesłanki z art. 20 ust. 2 ustawy antymonopolowej, to znaczy, gdy odstąpienie od zakazu dokonania koncentracji jest uzasadnione, w szczególności, gdy koncentracja przyczyni się do rozwoju ekonomicznego lub postępu technicznego lub może wywrzeć pozytywny wpływ na gospodarkę narodową.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest zatem ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Zgodnie z art. 4 pkt 10 ustawy

o ochronie konkurencji przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powyższe oznacza, że koncentracja jest dopuszczalna wówczas, gdy nie przeszkadza znacząco skutecznej konkurencji na rynku właściwym, w szczególności w wyniku powstania lub umocnienia pozycji dominującej. Jeżeli natomiast w jej wyniku konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej, organ antymonopolowy zakazuje jej dokonania.

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż niniejsza koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na lokalny rynek detalicznej sprzedaży paliw wyznaczony promieniem do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od przejmowanej od Elbah II Stacji Paliw w Częstochowie przy ul. Głównej 114 (udział Shell Polska po koncentracji wyniesie ok. [30-40] % w ujęciu ilościowym i ok. [30-40] % w ujęciu wartościowym).

W opinii organu antymonopolowego planowana koncentracja nie spowoduje niekorzystnych skutków dla konkurencji na omawianym rynku lokalnym, bowiem łączny udział Shell Polska i przejmowanej od Elbah II Stacji Paliw w Częstochowie nie przekroczy progu, z którym ustawa antymonopolowa wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. Na rynku tym Shell Polska będzie spotykała się również z silną konkurencją. Na rynku tym prowadzą bowiem działalność trzy stacje należące do PKN Orlen S.A. (zlokalizowane przy ul. Barbary 105, Św. Rocha 215 i Jagiellońskiej 113), których łączny udział w rynku wynosi ok. [30-40] % w ujęciu ilościowym i wartościowym i równoważy udział Shell Polska i Elbah II po koncentracji. Poza ww. stacjami paliw działają tu również stacje należące do Circle K Polska sp. z o.o. przy ul. Jagiellońskiej 76, Amic Polska sp. z o.o. przy ul. Okulickiego 62/68 oraz stacja BP Europa SE, oddział w Polsce, przy ul. Jana Pawła II 103/109.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że planowana koncentracja nie stwarza zagrożenia na ww. rynku lokalnym.

Analiza skutków koncentracji nie wykazała również istotnych zagrożeń wynikających z realizacji planowanej transakcji w odniesieniu do lokalnych rynków detalicznej sprzedaży paliw, obejmujących obszar położony w promieniu do 10 km i do 20 km jazdy samochodem po drogach publicznych od przejmowanej stacji Elbah II w Bytomiu przy ul. Żołnierskiej 121 i 124. Uzasadniając powyższą ocenę przedmiotowej koncentracji na tych rynkach Prezes Urzędu wziął pod uwagę fakt, iż łączny udział uczestników koncentracji na rynkach wyznaczonych promieniem do 10 km i do 20 km jazdy samochodem po drogach publicznych od Stacji Paliw w Bytomiu przy ul. Żołnierskiej 121 i ul. Żołnierskiej 124, daleki jest od progu 40%, z którym ustawa antymonopolowa wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. Na każdym z nich uczestnicy koncentracji spotykają się z istotną konkurencją, która powoduje, iż wystąpienie na tych rynkach negatywnych skutków transakcji jest mało prawdopodobne.

W rynku lokalnym obejmującym obszar w promieniu do 10 km łączny udział uczestników koncentracji wyniósł ok. **[15-20]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[15-20]** % w ujęciu wartościowym. Shell Polska prowadzi na tym rynku dwie stacje paliw. Na tym samym rynku prowadzą działalność 22 stacje należące do konkurentów, z których największe udziały mają stacje należące do PKN Orlen S.A. (5 stacji z łącznym udziałem ok. **[20-30]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[20-30]** % w ujęciu wartościowym), BP Europa SE, Oddział w Polsce (6 stacji z łącznym udziałem ok. **[20-30]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[20-30]** % w ujęciu wartościowym), Carrefour Polska sp. z o.o. (2 stacje z łącznym udziałem ok. **[10-15]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[10-15]** % w ujęciu wartościowym), Lotos Paliwa sp. z o.o. (2 stacje z łącznym udziałem ok. **[5-10]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[5-10]** % w ujęciu wartościowym). Ponadto na tym rynku lokalnym działają 2 stacje należące do Circle K Polska sp. z o.o., stacja należąca do Amic Polska sp. z o.o., do BM Reflex sp. z o.o. sp.k., Endurans sp. z o.o. oraz do „Felix” sp. z o.o., przy czym udział żadnego z tych konkurentów nie przekracza **[1-5]** %.

W rynku lokalnym w wariantach do 20 km łączny udział uczestników koncentracji wyniósł ok. **[10-15]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[10-15]** % w ujęciu wartościowym. Na tym rynku lokalnym Shell Polska prowadzi trzynaście stacji paliw. Na tym samym rynku działa 79 stacji należących do konkurentów, z których największe udziały ma PKN Orlen S.A. (20 stacji z łącznym udziałem ok. **[20-30]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[20-30]** % w ujęciu wartościowym), BP Europa SE, Oddział w Polsce (17 stacji z łącznym udziałem ok. **[15-20]** % w ujęciu ilościowym i ok. **[20-30]** % w ujęciu wartościowym), Circle K Polska sp. z o.o. (10 stacji z

łącznym udziałem ok. [10-15] % w ujęciu ilościowym i ok. [10-15] % w ujęciu wartościowym), Lotos Paliwa sp. z o.o. (7 stacji z łącznym udziałem ok. [5-10] % w ujęciu ilościowym i ok. [5-10] % w ujęciu wartościowym), Carrefour Polska sp. z o.o. (4 stacje z łącznym udziałem ok. [5-10] % w ujęciu ilościowym i ok. [5-10] % w ujęciu wartościowym). Udział żadnego z pozostałych konkurentów nie przekracza [0-5] %.

Koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym, pomimo iż pomiędzy uczestnikami koncentracji zachodzą relacje typu dostawca-odbiorca w zakresie hurtowej sprzedaży paliw silnikowych. Jednakże udziały Shell Polska po stronie podażowej, jak i udział przejmowanych od Elbah II Stacji Paliw w Miasteczku Śląskim, Częstochowie i Bytomiu po stronie popytowej tych rynków nie przekraczają 30%.

Koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym na lokalny rynek detalicznej sprzedaży paliw płynnych obejmujący obszar w promieniu do 2,5 km i do 5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od Stacji Paliw w Miasteczku Śląskim oraz na lokalny rynek detalicznej sprzedaży paliw płynnych obejmujący obszar w promieniu do 2,5 km jazdy samochodem po drogach publicznych od Stacji Paliw w Częstochowie.

Koncentracja może także wywierać wpływ w układzie konglomeratowym na szereg lokalnych rynków detalicznej sprzedaży paliw za pośrednictwem stacji paliw, na których działalność prowadzi Shell Polska. Jednakże z uwagi na lokalny charakter tych rynków brak jest podstaw, aby przypuszczać, że Shell Polska będzie mogła wykorzystywać swoją silną pozycję na tych rynkach do wpływania na rynki, których dotyczy niniejsza koncentracja.

Reasumując, z informacji zebranych w toku prowadzonego postępowania antymonopolowego w sprawie przedmiotowej koncentracji wynika, że po zrealizowaniu planowanej transakcji na lokalnych rynkach detalicznej sprzedaży paliw Bytomia (ul. Żołnierska 121 i Żołnierska 124) oraz Częstochowy (ul. Główna 114) niezależnie od przyjętej definicji rynku w aspekcie geograficznym nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji, będącego efektem znaczącego wzmocnienia pozycji rynkowej Zgłaszającego. Ponadto, konkurenci uczestników koncentracji będą stanowić skuteczną przeciwwagę dla połączonego potencjału Shell Polska i przejmowanych stacji Elbah II w Częstochowie i w Bytomiu.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż planowana koncentracja nie stwarza zagrożenia na ww. rynkach lokalnych.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1076 i 1086) w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeks postępowania cywilnego* (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. *o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 755), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy *o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 ustawy *o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 *Kodeksu postępowania cywilnego* strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*

DYREKTOR
Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymuje:

1. Shell Polska sp. z o.o.
2. aa.
(decyzja)

